Kitap İncelemesi

ARŞİV DÜNYASI

Cilt:13 - Sayı:1
2026/Yaz

RENKLİ ARI TATİLE ÇIKTI: İSTANBUL KARIŞTI

Öğr. Gör. İlker Yıldırım
Yalova Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi,
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı
İlker.yildirim@yalova.edu.tr
https://orcid.org/0009-0005-8705-9359

ÖZ

Bu kitap tanıtımı, Prof. Dr. Asiye Kakırman Yıldız'ın ilk çocuk kitabı olan "Renkli Arı Tatile Çıktı: İstanbul Karıştı" eserini ele almaktadır. Kitap adından da anlaşılacağı üzere baş kahraman olan Renkli Arı'nın arkadaşlarıyla yapacakları İstanbul yolculuğunu ele almaktadır. Anlatılmak istenen her mesaj bu yolculuk üzerinden anlatılmaktadır. Eser "ekolojik sistem", "kültürel miras/tarihi eser" ve "zaman planlama ve yönetimi" gibi 3 temel tema üzerine kurgulanmıştır. Kitapta çocuklara, sorgulamanın, hayal kurmanın, özgürlüğüne düşkün olmanın çok önemli davranışlar oldukları anlatılırken aynı zamanda bu davranışların sorumluluk bilincinin önüne geçmemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Kitaptaki karakterlerin hepsi özenle "günümüzden" insan tipleri ile tasarlandığı için okuyan herkes bir karakterle kendini özleştirebilmektedir. Kitap çok katmanlı bir yapıya sahip olduğundan her okunduğunda okuyucu üzerinde farklı bir izlenim bırakmaktadır. Prof. Dr. Asiye Kakırman Yıldız aynı zamanda bir P4C uzmanı... Bu derin ve sürükleyici hikayeye ek olarak kitabın arkasında bulunan QR kod vasıtasıyla erişilebilecek 9 adet P4C uygulaması da yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Ekolojik sistem, kültürel miras, tarihi eser, zaman yönetimi, İstanbul*

THE COLORFUL BEE WENT ON A VACATION: ISTANBUL IS IN CHAOS

ABSTRACT

This book review examines "The Colorful Bee Went on Vacation: Istanbul in Chaos," the first children's book by Prof. Dr. Asiye Kakırman Yıldız. As the title suggests, the story focuses on the journey to Istanbul undertaken by the main character, the Colorful Bee, together with their friends. All intended messages are conveyed through this journey. The work is structured around three main themes: the ecological system, cultural heritage / historical monuments, and time planning and management. While the book teaches children that questioning, imagining, and valuing freedom are important behaviors, it also emphasizes that these qualities should not overshadow a sense of responsibility. Since all the characters are carefully designed to reflect contemporary human types, every reader can easily identify with at least one character. Owing to its multi-layered structure, the book leaves a different impression on the reader with each reading. Prof. Dr. Asiye Kakırman Yıldız is also a P4C (Philosophy for Children) expert. In addition to this deep and engaging story, the book includes nine P4C activities, which can be accessed via a QR code located at the back of the book.

Anahtar Kelimeler: *Ecological system, cultural heritage, historical artifact, time management, Istanbul*

Geliş Tarihi/Received:28.01.2026
Kabul Tarihi/Accepted:01.04.2026

GİRİŞ

Prof. Dr. Asiye KAKIRMAN YILDIZ
İstanbul: Kronik Kitap, 2025., 63 s.
ISBN: *978-625-96210-5-0*

Bilgi ve Belge Yönetimi alanında, yaptığı Uluslararası Çocuk Kütüphaneleri Sempozyumları ve Okuma Alışkanlığı konusundaki çalışmalarıyla tanınan Prof. Dr. Asiye Kakırman Yıldız, bu defa başka bir kimlikle ve eserle karşımızda: "*Renkli Arı Tatile Çıktı İstanbul Karıştı*".

"Renkli Arı Tatile Çıktı İstanbul Karıştı", yazarın ilk çocuk kitabı olma özelliği taşımaktadır. "Ekolojik Sistem", "Tarihi Eser / Kültürel Miras" ve "Zaman/Planlama Yönetimi" gibi 3 temel tema üzerinden kurgulanan kitap, çok katmanlı yapısı ve dikkat çekici karakterleriyle, birey–toplum ilişkisini merkezine alan bir hikâye örgüsü sunmaktadır. Hikâye, kitabın ana karakteri Renkli Arı önderliğindeki bir grup arının, kovandaki görevlerini bırakarak İstanbul'a yaptıkları keşif yolculuğunu konu edinmektedir. Bu yolculuk, farklı karakter özelliklerine sahip arıların katılımıyla gelişen, heyecanlı ve zaman zaman "işlerin karıştığı" bir serüven niteliği taşımaktadır. Kitabın ana karakteri Renkli Arı, oldukça sorgulayan, özgürlüğüne düşkün, hayal kuran aynı zamanda da sorumluluk sahibi birini temsil ediyor. Renkli arı, sıradan arılar gibi olmaktan rahatsız olan, kovanda yaptığı tüm eylemleri diğer arılardan farklı şekilde yapan, tüylerini bile farklı renge boyayacak kadar renkli ve farklı bir arıdır. Diğer arılar gibi hayatının tek gayesi görev bilinci değildir. O, bireysel farkındalığı olan bir arıdır. Kendi istekleri, hevesleri, hedefleri vardır. Ama her ne kadar özgürlüğüne düşkün, hedef ve istek sahibi olsa da kendisi için aldığı kararlar ve uygulamalar toplumda olumsuz bir etkiye dönüştüğünde bilinçli, problem çözücü ve sorumluluk sahibidir.

Kitabın yan karakterlerinin de özenle seçildiği ve toplumsal yapının içinden tanıdık özellikler taşıdığı görülmektedir. Bu karakterler aynı zamanda ana karakter olan Renkli Arı'nın karakter gelişimini tamamlayan unsurlar olarak öne çıkmakta. Yan karakterlerin "toplum"; Renkli Arı'nın ise "birey" rolünde kurgulandığı ve bu kurgu üzerinden toplum-birey ilişkisinin işlendiği görülüyor. Kitapta birden fazla yan karakter mevcuttur. En öne çıkan yan karakterlerden biri okul müdürü Arı Rıza Bey. Kendisi tutucu, yeniliğe kapalı ve toplum baskısından çekinen bir karakter olup ismi de oldukça mizah barındırıyor. Diğer yan karakterler arasında kıskanç ve çevresindekilerin başarılarını hazmedemeyen Arı Duru, dış görünüş ve kilo takıntısı olan Süslü Arı ve her işe burnunu sokan Arı Sarı'yı saymak lazım. Tabi ki toplumdaki âkil kişi rolünü üstlenen Kedi Pia'yı da unutmamak gerekir.

Kitabın oldukça renkli ve çok katmanlı olması, kitabın verdiği mesajlarda ortaya çıkıyor. Kitabın verdiği çok mesaj var ancak bunlardan en çarpıcı olanı "Renkli arı, sen arısın, kendine gel!" mesajı. Burada bizlere "toplumda birtakım engeller, sınırlar ve cinsiyetlere biçilmiş roller var, eğer birileri

bu kalıpların dışına çıkmak isterse toplum tarafından o kalıba geri sokulmaya çalışılır." mesajı veriliyor. Kitap aynı zamanda çocuklara "sorgulamak", "özgürlük", "keşif hissiyatı", "sorumluluk", "birey-toplum ilişkisi", "zaman yönetimi ve planlama" kavramlarını bir denge gözeterek anlatıyor. Bir başka deyişle; "hayal kurmak, özgür olmak, sorgulamak çok ama çok önemlidir hatta olmazsa olmazdır ancak bu kavramlar sorumluluklarımızın önüne asla geçmemelidir" vurgusu yapılıyor. Ek olarak tabiatın bir denge üzere kurulu olduğu ve bu dengenin belki de bizim çok önemli görmediğimiz bir duruma veya canlıya bağlı olduğu mesajı veriliyor. Bu canlı bir arı, kuş veya hiç hoşlanmadığımız sivrisinek bile olabilir.

Kitapta küçük okurlar için kültürel miras ve tarihi eser konusuna değinen yazar, arıları İstanbul'da dolaştırırken Mihrimah Sultan Camii, Kız Kulesi, Beylerbeyi Sarayı, Çınaraltı, Rumeli Hisarı, Ortaköy Camii, Dolmabahçe Sarayı, Yıldız Sarayı ve Mısır Çarşısı gibi tarihi yerlere duraklar koyarak kitabı okuyan herkese İstanbul Boğaz Turu yaptırıyor.

Prof. Dr. Asiye Kakırman Yıldız aynı zamanda P4C uzmanıdır ve çocuklar için felsefe konularında da çalışmalar yapmaktadır. Nitekim bu kitabına da bu uzmanlığının yansıdığını görmek mümkün. Kitapta, kütüphanecilerin ve öğretmenlerin rahatlıkla uygulayabilmesi için hazırlanmış 9 tane P4C uygulaması yer alıyor. Kitabın arka kapağında bulunan QR kod okutularak "Farklı Olmak", "Kendi Olmak", "Sorumluluk", "Özgür Olmak", "Çevre Bilinci, Ekosistem", "Kültürel Miras, Kültürel Değerler", "Birlik Olmak, Hak Aramak", "Toplumsal Düzen" ve "Dış Görünüş, Bedensel Algı" başlık altındaki bu uygulamalara erişim sağlanabiliyor. Bu uygulamaların şimdiden kütüphanelerde uygulanmaya başladığını görmek mümkün (Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi, 2025).

Kitabın tasarım ve resimleme özellikleri de oldukça dikkat çekicidir. Kitapta vurgulanmak istenen cümleler ve mesajlar kalın puntoyla ya da hareketli harflerle yazılmış, resimler ise metinle bütünlük oluşturacak şekilde kurgulanmıştır.

"Renkli Arı Tatile Çıktı, İstanbul Karıştı" adlı kitap küçük okurlar için yazılmış gibi görünse de yetişkin okurların da kendilerine ait mesajlar bulabileceği açıkça görülmektedir. Nitekim bir yetişkin olarak bu kitabı okurken, hepimizin bir arada yaşadığı, kuralları ve sınırları en baştan belirlenmiş toplum düzenini sorgulamamak neredeyse imkânsızdır. Herkesin kendi hayatından bir kesit yakalaması, karakterlerden biriyle özdeşleşmesi ya da karakterleri tanıdık bulması ise kitap boyunca oldukça doğal bir akış içinde sunulmaktadır.

KAYNAKÇA

Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi. (2025). Çocuklar için Etkinlikler ve Atölyeler. Erişim adresi: https://adnanotuken.kutuphane.gov.tr/TR-341743/cocuklar-icin-etkinlikler-ve-atolyeler.html

Kakırman Yıldız, A. (2025). Renkli Arı Tatile Çıktı. İstanbul. Kronik Kitap.